

Tüzeskedéseink 2.

Az előző számban megpróbáltam felhívni a figyelmet egy megrögzött „népszokásra”, amit sokan talán nem gondolnak végig. Arról írtam, hogy mennyi veszéllyel jár kerti hulladékaink elégetése. Most biztatni szeretnék mindenkit, hogy a közös veszélyeink csökkentésével szemben változtassunk, mérgek helyett inkább értéket teremtsünk! Az égetés helyett, ha pl. komposztálunk, nem csak, hogy a veszélyeket szüntetjük meg, de hihetetlenül értékes dolgot állítunk elő. Általában a komposztálásról az közismert, hogy a kertben képződött, de felhasználásra nem kerülő maradványok, hulladékok tápanyag tartalmát hasznosítjuk újra a kertben. Van azonban egy további szempont, ami szerintem még ennél is fontosabb.

A rendelkezésre álló termőterületeink (így házikertjeink) talajának minősége részben a kőzetalap és részecskeméretei függvénye, ugyanakkor legalább ilyen mértékben, ha nem jobban, meghatározó a talajaink szerves anyag (humusz) tartalma. A talajba kerülő szerves anyagok, hosszú idő alatt speciális körülmények között alakulnak humusszá. Ez a komplex vegyületcsalád ragasztóanyagként, tápanyagtározóként és vegyi kiegyensúlyozó sajátosságával jelentősen tudja javítani a talaj szerkezetét, művelhetőségét, víz- és tápanyag megtartó és szolgáltató képességét, szellőzését. E szerves anyag frakció nélküli talajrétegek az ún. „meddőtalajok”. Ebből az következik, hogy a szerves anyag, ami alapja lehet megfelelő (igen egyszerű) eljárásokkal a talaj humuszképződésének, óriási kincs! Ezt nem felhasználni óriási luxus! Sajnos az intenzív agrárium még nem nagyon foglalkozik ezzel a kérdéssel, pedig már jelentkeznek a tünetek: szármagmaradványok egyre nehezebb lebomlása, növekvő műtrágya és növényvédőszer felhasználás. Szerencsére vannak már nagyon tudatos, előrelátó termelők, akik nem csak a fenntartható gazdálkodás jelentőségét látják, hanem a talaj javításával a termelés hatékonyságát és biztonságát is fokozni akarják összhangban a természettel.

A komposztálás sok szinten művelhető, változatos könyv és internetes tudástár segít ebben. Melyek mégis a leggyakoribb kifogások a komposztálással szemben, amiért a gyűjtogatást választják kerttulajdonosaink? Viszonylag sokáig tartó folyamat. És? Nem ráér? Szeretnék nyom nélkül eltüntetni a hulladékot, rendetlenséget a kertből. Egy tipikus méretű belterületi kert zöldhulladéka vegetációs idő alatt egy köbméteres tárolóban elfér. Egy igazán „zöld”, környezetbarát háztartásból ez nem hiányozhat! Pár hét alatt, a kezelés módjától függően a tartalma rohamosan összeesik. Az őszi lombhullás idején van talán a csúcs, de ha nem erdő van a telkünkön, akkor is elfér ekkora tározóban. További ellenérv a diófa lombja. Ha csak a diófa lombját égetnénk el, az már nagy előrelépés lenne! Ugyanakkor tudományos vizsgálatok szerint a diófa lombjának egyébként valóban megfigyelhető csírázást gátló hatása a komposzthalomban 6 hónap után elmúlik. Tehát, ha elkülönítve komposztáljuk, hosszabb tárolással ugyan, de ebből is komposzt nyerhető! További gond lehet a metszés időszaka. A kapott venyige, gally igen sok helyet foglal és képződési formájában alkalmatlan is a komposztálásra. Bátran javaslom a venyigezúzót! Beruházást igényel ugyan, de többen is vehetnek közösen, hiszen egy kertben évente csak 1-2 alkalommal indítjuk be. Én egy elhanyagolt telek bozótjait tüntettem el vele, pedig eléggé kétségbeejtőnek tűnt a helyzet a tisztogatás után. Nem egészen egy köbméter ilyen szecskázott gally lett a végeredmény. Ez száraz formában gyűjtősnak is kiváló, azonban a komposztba használok a legszívesebben, mert ez az egyik legértékesebb komposzt alapanyag. Ezek nehezebben bomlanak, azonban éppen ezért legkedvezőbbek a humuszképződéshez.

Helyi talajaink gyakran igen kötöttek, nehezen és csak megfelelő nedvességtartalom mellett művelhetőek meg eredményesen. A szerves anyagok csodát tehetnek! Használjuk, ne égessük őket! A

ráfordított munka, energia megtérül a jobb talajminőségben, művelhetőségben, hozamokban, növényegészségügyben.